

Zengezur Hususunda Ruslara Tavsiye: Bu Hayali Koridor Kurulmayacak

Rusya Devlet Bakan Vladimir Putin'in Bak'ye ziyaretinin ardından st dzey Rus makamların Gney Kafkasya blgesinde yeni koridor ile ilgili son aklamalar ve bu aklamaların medyada yankılanması,ran'n blge corafyas ile ilgili kimi ilke ve temel taleplerinin Rus makamlara .hatırlatılmasını kanımlaz hale getirmi durumda

tr.arannews: Tesnim Haber - Rusya Cumhurbakan'ının Azerbaycan Cumhuriyeti'ne ziyaretinin ardından Rus dileri bakan LAVOROV, Rus medyasına verdiği demeçte " Bak'le Erivan arasında bar anlaşmanın derhal imzalanması ve iletişimsizliklere son verilmesinden yanayz" aklamasında bulunmuş ve Ermenistan hakkında metni bu yolda engel oluşturmakla suçlamış ve sözlerine unlar da eklemiştir: " Maalesef, Babakan PAINYAN tarafından imzalanan anlamada, Ermenistan'ın Siyunik bölgesindeki iletişim hatları hususunda Ermenistan yönetimi ibirli yapmam".

LAVOROV ayrıca " Ermenistan'ın Zengezur'u kapalı tutması nedeniyle bölgedeki iletişim ve balant zorluğu yaanyor" demisti.

Rusya Dileri Bakan'ının bu aklamaları, Moskova'nın Azerbaycan Cumhuriyeti'nden Nahçivan bölgesine toprak üzerinden doğu-bat yönünde ve tersi istikametinde uzanan Ermenistan topraklarındaki "Zengezur" koridorunu açılmasını isteği konusunda medyada farklı yorumlara ve spekülasyonlara neden oldu.

Buna rağmen bazı üst düzey yetkililer, Rusya, Azerbaycan Cumhuriyeti, Ermenistan ve Türkiye yetkilileriyle yaptıkları görüşmelerde, sınırlarda ve bölgede jeopolitik değişiklikler getirecek olan bu koridora Tahran'ın açık bir şekilde kar olduğunu defalarca dile getirmiştir.

Rusya Dileri Bakanları SANCHEV ve "Maria Zaharova"nın son aklamalarının ardından Rusya'nın bu tutumuna yönelik hassasiyet daha da arttı. Zaharova konuşmasında Zengezur'un, Azerbaycan'ın ana toprakları Ermenistan'ın Siyunik bölgesi üzerinden Nahçivan'a balayabilecek bir geçiş noktası olarak sınırlı kaldığı. Zaharova bu engelinin kaldırılması meselesinin, Ermenistan'la yapılacak görüşmelerle ilgili olarak görüşmelerinde mutlaka tartışılacağı da belirtti.

Rusya'nın tutumu sorulduğunda Zaharova gazetecilere unlar söyledi: "Rusya tarafında Zengezur Koridoru hakkındaki endişelerini gidermek ve açılmasını istediğimizi Tahran ile iletişime geçmeliyiz. Ancak Moskova'nın bu konudaki tutumu kesindir. Bölgedeki iletişim hatları Ermenistan, Azerbaycan ve bölge komşuları tarafından kabul edilebilir olması gerektiğinden yola çıkarak ilerliyoruz".

Bu tutum, Kasm 2020'de Bakı ile Erivan arasında 44 günün süren (27 Eylül - 11 Kasım 2020) savaş sonrasında Moskova tarafından 9. paragrafın tekrar da sayılır. Madde 9, tarafların iletişim kanallarının engellenmesine son vermesini gerektirmektedir.

Önce, son günlerin ardından Rus tarafına gerekli mesajın iletilmesi için diplomatik adımlar da atarken, Dışeri Bakan Yardımcısı Avrasya Bölümü Müdürü Genel Müdürü Mucteba Demirözü, Rusya'nın Tahran Büyükelçisi'ni (Alexei Dedov) bakanla karşıladı. Dışeri Bakanlık yetkilisi, İran'ın Cumhurbaşkanlığı'nın protestosunu Rus temsilcisine ileterek, Kafkasya'da ulusal egemenlik, toprak bütünlüğü ve ülkelerin ortak çıkarlarına saygı duyulmasını, sınır dışı edilmişlerin garantisi ve bölgesel birliğin sağlanmasını vurgulamıştır.

Buna ilaveten İran'ın Rusya'daki büyükelçisi de Rusya dışeri bakanının son tutumlarına itirazların Rus makamlara iletilmiş durumda.

Rus Makamlara Kimi Tavsiyeler

Bu noktada Rus makamlara bir kaç nokta hatırlatılmak üzere:

İlk olarak Rusya Dışeri Bakanlık, İran'ın beklentilerine aykırı açıklamalarda bulundu; Ruslar, İranlı yetkilileri aracılığıyla İran'ın Cumhurbaşkanlığı'nın Nahçıvan; Azerbaycan'a balayan Zengezur ya da her hangi bir koridora karar olmasında İran'ın akl ve doru tutumu konusunda çok iyi bilgilendirilmiştir; Bu yüzden son açıklamalar sızdırma ve artı açıklama!

Öncelikle, Moskova'daki yetkililer İran'ın Cumhurbaşkanlığı'nın bölgesindeki, özellikle Güney Kafkasya'daki en kritik gelişmelere ilişkin kesin ve net pozisyonları olan bamsz bir ülke olarak her zaman Amerika, Batı ve sultan kurmak peinde olanlara karar olmasını çok iyi bilmelidir. Dışeri bakanlık sultan dâhil kurmak isteyenlere karar her zaman dik durmaktadır. İran'ın Devrimi sonrasında yaşanan tarihi gelişmeler, Tahran'ın kriz zorbala ve sultana karar durma sürecindeki temel stratejisini doruluyor.

Özellikle, İran'ın, ülkenin hiçbir şekilde ve güvenlik evresinin süreçlerinde herhangi bir değişikliği kabul etmemesidir.

Dışeri bakanlık, nokta, Güney Kafkasya'daki hiçbir şekilde ülkenin güvenliği ve jeopolitik konumunun dışeri güvenliği olmamasıdır. Peki Rus dostlarımız neden Ermenistan'la sorunların çözümü için Zengezur Koridorunu kullanmalar gerektiğini düşünmektedir?

Beincisi nokta, Moskova ya da Rusya'nın, Ukrayna ile savaşı zirvesindeyken Amerikalıların, NATO'ya bir yılan gibi, Güney Kafkasya'ya sızma istemesiydi. Ancak İran'ın Cumhuriyeti, NATO ve Amerika'nın ölmünde tüm gücüyle tek başına durdu. Öyle ki Biden'ın Zengezur Koridorunun açılmasındaki tek engelin İran olduğunu açıkladı.

Rusya'ya da dikkate alınması ki, bu ilke son iki yılda Ukrayna meselesi ile urarken, İran ve İran'ın Lideri tek başına Zengezur Koridoru hususunda, özellikle batılara karşı direndi ve aralarında kesti, taciz izni vermedi.

İran'ın tavrın net bir şekilde açıklandığı oldu, bu konunun dünyada kesinleşen bir konu haline geldi ve İran'ın bu konudaki tutumunun taraflarca da kabul edildiği bir dönemde Rusya'nın neden bunu ileri sürmesi artık bir konu!

Altıncı nokta, iki ilke yetkililerinin stratejik bir ilişki kurmaya hazırlanmaları bir sırada bu açıklamaların gelmesidir. İran'ın Cumhuriyeti son dönemde bir tür stratejik ilişki kurma iradesini ortaya koymuş durumdadır. Bu da üst düzey Rus yetkililerin, özellikle de bu ilkenin bakan Vladimir Putin'in vurguladığı bir konu.

Sayın Putin'in İran'ın Cumhuriyeti'nin üst düzey yetkilileriyle birlikte açıkladığı ve net anlamalara imza atması ve iki ilkenin stratejik ilişkileri geliştirme hedefleri göz önünde alınarak, Rusya Dışişleri Bakanlığı'nın böyle bir tutumu artık! Öyle görülmüyor ki, Rusya Dışişleri Bakanlığı'nin "stratejik ilişkiler" in pratik anlamını yeniden tanımlaması gerekiyor.

Yedinci nokta, artık Rusya Dışişleri Bakanlığı'nin bir yanı sıra açıkladığı ve İran'ın karşılaştığı ile kesinlikle kurulamayacağı olan bu hayali Zengezur Koridorunu kullanarak Ermenistan'la olan sorunların çözülmesinin kendi açıkladıkları oldu ve bu anlamda yanlıdır.

Zengezur Koridorunun açılması, İran'ın Avrupa'ya açıklanan kapılardan birinin kapatılması ve İran'ın Cumhuriyeti'nin komu savaşı 15'ten 14'e inmesi anlamına geldiğini hatırlatmakta fayda var.

İran ve Rusya'nın aradığı "stratejik ilişki" kavramına göre bu tür taktiksel adımlar atmak, stratejik ilişkinin temelleriyle açıklanmaktadır.

Son nokta ise ki, Ruslar, Zengezur veya Zengezur'da koridor diye bir şey açıklamak isterlerse Batılılar mutlaka buna karşı çıkacak ve o zaman bu süreçte, İran'ın kuzeybatısında bulunan bu açıkladığı hassas noktada bir gerilim merkezine dönüşecektir.

Tabii herhangi bir ülke, kendi sorunlarn çözme için snrlar dnda bir gerilim merkezi ve kayna olutmak ve yeni çatma cephesi açmaya çalrsa o zaman dünyada hiçbir güvenli yer kalmayacak, dünyada kalc bir kaos yaanacaktr.